ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR

İOANİS MADİTİNOS BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : **2015/9880**
Karar Tarihi : **8/5/2019**

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Kadir ÖZKAYA
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Raportör : Özgür DUMAN
Başvurucu : İoanis MADİTİNOS
Vekili : Av. Ali Asker ŞANLI

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ülkeler arası karşılıklılık bulunmadığı gerekçesine dayalı olarak başvurucunun mirasçı olarak kabul edilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 8/6/2015 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmamıştır.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

A. Uyuşmazlığın Arka Planı

9. Başvurucu 1961 yılında İstanbul'da doğmuştur. Başvurucu, Yunanistan uyruklu olup Atina'da ikamet etmektedir.

10. Başvurucu, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı iken 11/2/1964 tarihli ve 403 sayılı mülga Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 25. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca izin almaksızın, kendi isteğiyle yabancı devlet vatandaşlığını kazandığı gerekçesiyle Bakanlar Kurulu tarafından 12/3/1986 tarihinde hakkında Türk vatandaşlığını kaybettiğine karar verilmiştir.

11. İstanbul'un Beyoğlu ilçesine bağlı Pürtelaş Mahallesi'nde bulunan 36 ada 21 parsel sayılı taşınmazın 1/12 payları tapuda Frenike Maditinos ve Tanaş Maditinos adlarına kayıtlıdır.

12. Tapu maliklerinden Frenike Maditinos 31/1/1978 tarihinde bekâr olarak, Tanaş Maditinos ise 21/10/1996 tarihinde dul ve çocuksuz olarak ölmüştür. Başvurucu, ölen kayıt maliklerinin kardeşi Dimitri'nin oğludur.

B. Frenike Maditinos'un Mirası Yönünden

13. Maliye Hazinesi tarafından 27/10/1997 tarihinde Beyoğlu 1. Sulh Hukuk Mahkemesinden Frenike Maditinos'un mirası ile ilgili olarak mirasçılık belgesi verilmesi talebinde bulunulmuştur. Mahkeme 17/3/1998 tarihinde murisin ölümüyle geriye tek mirasçısı olarak başvurucuyu bıraktığını, onun da Türk vatandaşlığını kaybettiğini belirterek müteveffanın son mirasçısının Hazine olduğu gerekçesiyle bu talebi kabul etmiş ve Frenike Maditinos'un mirasının tamamının Hazineye ait olduğuna karar vermiştir.

14. Başvurucu 17/11/1999 tarihinde Beyoğlu 1. Sulh Hukuk Mahkemesinden Hazineye verilen mirasçılık belgesinin iptali talebinde bulunmuştur. Maliye Hazinesinin de davalı olarak dâhil edildiği yargılama neticesinde Mahkeme 14/6/2000 tarihinde bu talebin reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, başvurucunun Türk vatandaşlığını kaybettiği ve Yunan vatandaşı olduğu belirtilmiştir. Mahkemeye göre miras bırakanın ölüm tarihi itibarıyla taşınmaz malların tasarrufu ve intikali yönünden karşılıklılık bulunmadığından talebin reddi gerekmektedir. Başvurucunun temyiz ettiği bu karar Yargıtay 2. Hukuk Dairesi tarafından 12/2/2001 tarihinde onanmıştır.

C. Tanaş Maditinos'un Mirası Yönünden

15. Başvurucu, Tanaş Maditinos'un mirası ile ilgili olarak -başvuru formu ve eklerinde belirtilmeyen bir tarihte- Beyoğlu 4. Sulh Hukuk Mahkemesinden mirasçılık belgesi talebinde bulunmuştur. Mahkeme, Bakanlık Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünden (Genel Müdürlük) karşılıklılık hakkında görüş talebinde bulunmuştur. Genel Müdürlüğün 31/1/1997 tarihli yazısının ilgili kısımları şöyledir:

> *"...Yunanistan Hükümetinin Yunanistan'da bulunan Türklere ait gayrimenkuller üzerinde mülkiyet hakkını tamamen kısıtlayan uygulamalar nedeniyle Türk Hükümetinin de 1062 sayılı Kanuna dayanarak, Bakanlar Kurulunun 02.11.1964 tarihli ve 6/3801 sayılı kararı ile Yunan uyruklu gerçek ve tüzel kişiler hakkında mukabele-i bilmisil tedbiri aldığı, bu kararname hükümlerine göre Yunan vatandaşı kişilerin Türkiye'deki taşınmaz malları*

üzerinde mülkiyet hakları ile mülkiyet hakları dışındaki temliki tasarrufları durdurulmuş ve bu kişilerin Türkiye'deki taşınmaz mallarından doğan ve her türlü bedel, hasılat, irad ve diğer gelirleri istisnasız blokaja tutulduğunu, kararnamenin Yunan asıllı Yunan uyruklu kişiler hakkında çıkarıldığını, Türk soylu Yunan uyrukluların söz konusu yasakların dışında bırakıldığını, anılan kararnamenin Bakanlar Kurulunun 03.02.1988 tarih ve 88/12592 sayılı kararı ile yürürlükten kaldırıldığını ve 6/3801 sayılı kararname zamanında ölüme bağlı tasarruf yoluyla leh ve aleyhlerinde hak tesisi amaçlanan kişiler veya veraset yoluyla yasal mirasçılar adına tescil edilmemiş olan gayrimenkullerin anılan kişiler adına tesciline imkân sağlanmasının kararlaştırıldığı, mevcut hukuki duruma göre Yunan vatandaşlarının herhangi bir ayrıma tabi tutulmadığı ve yabancılar için öngörülen haklardan Yunan uyrukluların da yararlandırıldığı, ancak yabancıların Türkiye'de gayrimenkul edinmelerinin yasal ve fiili karşılıklılık şartına bağlanması sebebiyle Yunan mevzuatı hükümleri ve fiili uygulama yönünden yapılan araştırmada Yunanistan Medeni Kanununun 4. maddesinde, 'yabancı, Yunan vatandaşları gibi aynı medeni haklardan yararlanır" hükmü bulunduğu, ancak çeşitli yasa ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile sınır bölgelerinde yabancıların taşınmaz mal edinmelerinin yasaklandığı ve izin şartına bağladığı,

Yunanistan'da gayrimenkul edinimini düzenleyen temel yasanın 1938 yılında kabul edilen Sınır ve Kıyı Bölgelerinde Alım Satım Hakkının İstimalinin Yasaklanması Hakkında 1366/1938 sayılı İhtiyaca Mebni Kanun ile söz konusu bölgelerde gayrimenkul alım ve satımının yasaklanmasının öngörüldüğü, Yunanistan'ın AT üye olması ile 31 Temmuz 1990 tarihinde kabul edilen düzenlemeler ile sınır bölgelerinde Yunanistan ve Avrupa Topluluğu üyesi ülkelerin vatandaşları ile Rum asıllı diğer ülke vatandaşlarına izinle gayrimenkul edinme ve tasarruf imkânı getirildiği, bu üç grup dışındaki üçüncü ülke vatandaşlarının sınır ve kıyı bölgelerinde gayrimenkul edinme ve tasarruflarının ise Milli Savunma Bakanlığının izni ile mümkün olabileceği hükmüne yer verildiği, Yunanistan topraklarının yaklaşık %55 oranının bu yasa kapsamında bulunduğu, bu kanun kapsamı dışında kalan bölgelerde de yabancıların ve dolayısıyla Türklerin mülk edinmelerinin ve sahibi oldukları taşınmazlar üzerinde tasarrufta bulunmalarının teorik olarak mümkün olduğu, ancak geçen dönemlerde Türk soylu Türk vatandaşlarının sahip oldukları gayrimenkullerin Hazine tarafından el konulması, zamanaşımı yoluyla özel şahıslara intikal, kamulaştırma ve satmaya teşvik suretiyle elden çıkmış olduğu, bu çerçevede Türk soylu Türk vatandaşlarının verasete ve tasarrufa konu olabilecek taşınmazlarının kaldığının şüpheli olduğu, neticede Rum soylu olmayan Türk vatandaşlarının yasa uyarınca Yunanistan'ın %55'ini kapsayan birçok bölgede ancak izinle ve teorik olarak gayrimenkul edinme hakkını haiz oldukları, ancak uygulamada izin şartının Türklerin gayrimenkul edinmelerini önleyici bir mekanizma olarak işletildiği..."

16. Mahkeme 9/6/1997 tarihinde başvurucunun mirasçılık talebini *"gayrimenkullerde kıyılar, hudutlar, köyler, adalar ve askeri bölgeler dışındakiler yönünden"* kabul etmiştir.

17. Ancak Hazine tarafından 27/10/1997 tarihinde aynı Mahkemede başvurucu aleyhine mirasçılık belgesinin iptali davası açılmıştır. Mahkeme Genel Müdürlükten karşılıklılık hakkında görüş talebinde bulunmuştur. Genel Müdürlüğün 31/7/2000 tarihli yazısının ilgili kısımları şöyledir:

"...Türk hukukunda yabancı devlet uyruklularının gayrimenkul edinmelerine diğer bazı mevzuat hükümleriyle birtakım şartlar ve kısıtlamalar getirildiği, yabancı gerçek kişilerin gayrimenkul mala ilişkin miras haklarına ilişkin genel genel kuralın, 2644 sayılı Tapu Kanununun 35. maddesinde düzenlendiği, bu maddeye göre Türkiye'de gayrimenkulleri kısıtlayıcı kanun hükümleri saklı kalmak ve karşılıklı olmak kaydı ile temellük, miras yolu ile iktasap edebildikleri,

Bunun yanında 1062 sayılı Mukalebe-i Bilmisil Kanununun 1. maddesinde idare kararları veya fevkalade veya istisnai kanunlarla Türk vatandaşlarının mülkiyet hakkını kısmen veya tamamen sınırlandıran devletlerin Türkiye'deki vatandaşlarının mülkiyet hakkını mukalebe-i bilmisil olmak üzere kısmen veya tamamen tahdit ve taşınır ve taşınmaz mallarına el konulmasına Bakanlar Kurulu kararı ile imkan verildiği,

Bu çerçede kıyı ve hudut bölgelerinde yabancı uyruklu kişilerin taşınmaz mal edinimlerini sınırlayan ve yasaklayan ülkelerin vatandaşlarına uygulanacak esaslara ilişkin 01.09.1997 tarih ve 97/9901 sayılı kararın yürürlüğe konulmasının 28.05.1927 tarihli ve 1062 sayılı Kanunun 1. maddesine göre Bakanlar Kurulunca kararlaştırıldığı,

Kararnamenin 1. maddesi ile, kıyı ve hudut bölgelerinde Türkiye Vatandaşı gerçek kişilerin taşınmaz mal edinmelerini yasaklayan veya özel izin ve şartlara bağlayan devlet vatandaşlarının, Türkiye'nin kıyı ve hudut bölgelerinde taşınmaz mal edinmeleri ve bu mallara ilişkin tasarrufta bulunmalarının, Kararname uyarınca oluşturulan Komisyonun iznine tabi tutulduğunu, Yunanistan'ın Türk vatandaşlarının kıyı ve hudut bölgelerinde taşınmaz mal edinmelerini idari izne bağladığı için Yunan uyruklu kişilere de bu uygulamanın yapıldığı..."

18. Mahkeme 28/12/2001 tarihinde davayı kabul ederek mirasçılık belgesini iptal etmiştir. Kararın gerekçesinde, Yunanistan'da yaşayan Türkler açısından miras yoluyla taşınmaz edinimi yönünden yasal bir engel olmasa dahi izne tabi tutulduğu yönündeki Genel Müdürlüğün yazısına değinilmiştir. Mahkeme sonuç olarak genellikle Türklere taşınmaz edinimi yönünden izin verilmediğini belirterek karşılıklılık şartları oluşmadığı için davanın kabulü gerektiği sonucuna varmıştır. Temyiz edilen karar Daire tarafından 21/6/2002 tarihinde onanmıştır. Başvurucunun karar düzeltme talebi de aynı Dairenin 14/11/2002 tarihli kararıyla reddedilmiştir.

D. Başvuruya Konu Dava

19. Başvurucu 12/4/2013 tarihinde İstanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinde Hazine aleyhine mirasçılık belgesinin iptali davası açmış; dava dilekçesinde, kendisinin Frenike ve Tanaş Maditinos'un tek mirasçısı ve Yunan vatandaşı olduğu gerekçesiyle mirasçılık hakkının elinden alınarak anılan taşınmazın Hazine adına tescil edildiğini belirtmiştir. Başvurucu bu tescilin dayanağı olan Beyoğlu 4. Sulh Hukuk Mahkemesinin 28/12/2001 tarihli kararının uluslararası hukuka ve Anayasa'ya aykırı olduğunu öne sürmüştür. Başvurucu ayrıca 12/3/1986 tarihinde Türk vatandaşlığından çıktığını ve Yunan vatandaşı olduğunu, Yunanistan'ın da 30/7/1990 tarihinden itibaren Rum asıllı Türk vatandaşlarına taşınmazlar yönünden mirasçılık hakkı tanıdığını belirterek karşılıklılık koşulunun mevcut olduğunu belirtmiştir.

20. Mahkeme konu hakkında hukukçu bir bilirkişiden rapor aldırmış ve bu rapora dayalı olarak 4/12/2014 tarihinde davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, bilirkişi raporuna atıfla miras bırakanın ölüm tarihi itibarıyla Türkiye ile Yunanistan arasında karşılıklılık bulunmamasından dolayı Beyoğlu 4. Sulh Hukuk Mahkemesinin Tanaş Maditinos'un mirasının Hazineye kaldığına dair 28/12/2001 tarihli mirasçılık belgesinin usule ve kanuna uygun olduğu belirtilmiştir.

21. Başvurucu 8/6/2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

22. Başvurucunun temyiz ettiği karar Daire tarafından 9/3/2016 tarihinde onanmıştır.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Mevzuat Hükümleri

23. Olay tarihi itibarıyla yürürlükte olan 17/2/1926 tarihli ve 743 sayılı mülga Türk Kanunu Medenîsi'nin 633. maddesi şöyledir:

"Gayrimenkul mülkiyetini iktisap için tapu siciline kayıt, şarttır. Bununla beraber işgal, miras, istimlak, cebri icra tarikleriyle veya mahkeme ilamı ile bir gayrimenkulü iktisabeden kimse tescilden evvel dahi ona malik olur.

Fakat tescil merasimi ikmal edilmedikçe temliki tasarrufta bulunamaz."

24. 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanunu'nun 35. maddesinin ilk hâli şöyledir:

"Tahdidi mutazammm kanunî hükümler yerinde kalmak ve karşılıklı olmak şartile yabancı hakikî şahıslar Türkiyede gayrimenkul mallara temellük ve tevarüs edebilirler."

25. 2644 sayılı Kanun'un yeniden düzenlenmiş ve değiştirilmiş hâliyle 35. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (Yeniden Düzenleme: 29/12/2005-5444/1 md.; Değişik: 3/5/2012-6302/1 md.)

Kanuni sınırlamalara uyulmak kaydıyla, uluslararası ikili ilişkiler yönünden ve ülke menfaatlerinin gerektirdiği hallerde Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen ülkelerin vatandaşı olan yabancı uyruklu gerçek kişiler Türkiye'de taşınmaz ve sınırlı ayni hak edinebilirler. Yabancı uyruklu gerçek kişilerin edindikleri taşınmazlar ile bağımsız ve sürekli nitelikteki sınırlı ayni hakların toplam alanı, özel mülkiyete konu ilçe yüz ölçümünün yüzde onunu ve kişi başına ülke genelinde otuz hektarı geçemez. Cumhurbaşkanı kişi başına ülke genelinde edinilebilecek miktarı iki katına kadar artırmaya yetkilidir.

...

Cumhurbaşkanı, ülke menfaatlerinin gerektiği hallerde yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelerde kendi ülkelerinin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerinin taşınmaz ve sınırlı ayni hak edinimlerini; ülke, kişi, coğrafî bölge, süre, sayı, oran, tür, nitelik, yüzölçüm ve miktar olarak belirleyebilir, sınırlandırabilir, kısmen veya tamamen durdurabilir veya yasaklayabilir.

...

Bu madde hükümlerine aykırı olarak edinilen, edinim amacına aykırı kullanıldığı ilgili Bakanlık ve idarelerce tespit edilen, süresi içinde ilgili Bakanlığa başvurulmayan veya süresi içinde projeleri gerçekleştirilmeyenler ile bu maddenin birinci fıkrası kapsamındaki sınırlamalar dışında miras yoluyla edinilen taşınmazlar ve sınırlı ayni haklar, Maliye Bakanlığınca verilecek bir yılı geçmeyen süre içinde maliki tarafından tasfiye edilmediği takdirde tasfiye edilerek bedele çevrilir ve bedeli hak sahibine ödenir."

26. 20/5/1982 tarihli ve 2675 sayılı mülga Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un 22. maddesi şöyledir:

"Miras ölenin milli hukukuna tabidir. Türkiye'de bulunan taşınmaz mallar hakkında Türk hukuku uygulanır.

Mirasın açılmasına, iktisabına ve taksimine ilişkin hükümler terekenin bulunduğu yer hukukuna tabidir.

Türkiye'de bulunan mirasçısız tereke Devlete kalır.

..."

27. 27/11/2007 tarihli ve 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un 20. maddesi şöyledir:

"(1) Miras ölenin millî hukukuna tâbidir. Türkiye'de bulunan taşınmazlar hakkında Türk hukuku uygulanır.

(2) Mirasın açılması sebeplerine, iktisabına ve taksimine ilişkin hükümler terekenin bulunduğu ülke hukukuna tâbidir.

(3) Türkiye'de bulunan mirasçısız tereke Devlete kalır.

..."

28. 28/5/1927 tarihli ve 1062 sayılı Hudutları Dahilinde Tebaamızın Emlakine Vaziyet Eden Devletlerin Türkiye'deki Tebaaları Emlakine Karşı Mukabelei Bilmisil Tedabiri İttihazı Hakkında Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"İdari mukarrerat veya fevkalade veya istisnai kanunlarla Türkiye tebaasının hukuku mülkiyetini kısmen veya tamamen tahdit eden devletlerin Türkiye'deki tebaasının hukuku mülkiyeti dahi Cumhurbaşkanı kararıyle Hükümet tarafından mukabelei bilmisil olmak üzere kısmen veya tamamen tahdit ve menkulat ve gayrimenkulatına vaziyet olunabilir."

29. 403 sayılı mülga Kanun'un 25. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Aşağıdaki kişilerin Türk vatandaşlığına kaybettiklerine Bakanlar Kurulu tarafından karar verebilir.

a) (Değişik:13/02/1981-2383/6 md.) İzin almaksızın kendi istekleri ile yabancı bir Devlet vatandaşlığını kazananlar.

..."

30. 403 sayılı mülga Kanun'un 29. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun gereğince Türk vatandaşlığını kaybeden kişiler, kayıp tarihinden başlayarak yabancı muamelesine tâbi tutulur. Ancak doğumla Türk vatandaşı olup da, İçişleri Bakanlığından vatandaşlıktan çıkma izni alanlar ve bunların vatandaşlıktan çıkma belgesinde kayıtlı reşit olmayan çocukları; Türkiye Cumhuriyetinin millî güvenliğine ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, askerlik hizmetini yapma

yükümlülüğü ve seçme-seçilme, kamu görevlerine girme ve muafen araç veya ev eşyası ithal etme hakları dışında, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tâbi olmak şartıyla Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Kanunun 33 ve 35 inci madde hükümleri saklıdır."

2. Yargıtay İçtihadı

31. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 1/2/2012 tarihli ve E.2011/3-595, K.2012/33 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Uyuşmazlık; davaya konu taşınmazın; hazine lehine hükmen tesciline dair bir karar bulunup bulunmadığı ve bu tescilin geçerli hukuki bir nedene dayanıp dayanmadığı; tescilden önce davacı murisi Yunan vatandaşının bu taşınmaz yönünden mirasçılık sıfatı taşıyıp taşımadığı; dolayısıyla da, davacı lehine düzenlenen vasiyetnamenin, bu taşınmaz yönünden geçerli olup olmadığı, infazının gerekip gerekmediği; noktalarında toplanmaktadır.

Öncelikle somut olayın açıklanan özelliklerine göre uyuşmazlığın çözümünde etkili Kanun, Bakanlar Kurulu Kararnameleri ve konuya dair yargısal uygulamanın (içtihatların) irdelenmesinde yarar vardır:

1062 Sayılı Mukabele-i Bilmisil Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan 2.11.1964 tarihli 6/3801 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile; mütekabiliyet (karşılıklılık) esasına göre Yunan uyruklu şahısların, Türkiye'deki taşınmaz malları üzerinde mülkiyete ve mülkiyetten gayri ayni haklara dair ve bu sonucu doğurabilecek bilcümle temliki tasarruflarının durdurulması ve buna bağlı sınırlamalar getirilmesi ve bu hususların mahkemelerle sair adli ve idari merciler tarafından göz önünde bulundurulması ve bu kararname hükümlerine aykırı düşecek muameleler tespit olunduğu takdirde durumun derhal mahalli Maliye Dairesine bildirilmesi kararlaştırılmıştır.

Yunan Hükümetinin her çeşit tedbir ve muamelelerine karşılık olmak üzere, düzenlenen bu kararname el koyma amaçlı olmayıp, sadece Yunan uyruklu kişilerin Türkiye'deki taşınmaz malları üzerindeki temliki tasarruflarının durdurulması amaçlanmıştır. Yunan uyrukluların mülkiyet hakkını ortadan kaldıran veya mülkiyet hakkının kullanılması ile ilgili olarak yapabilecekleri borçlandırıcı işlemleri tamamen geçersiz ve hükümsüz kılan bir düzenlemeye kararnamede yer verilmemiştir.

Nitekim, bu husus Yargıtay H.G.K.'nun 1990/2-648 E,.1991/65 K. sayılı kararında kabul edilmiş ve 'gerek anılan Kanunda, gerekse 1964 tarihli Kararnamede sadece Yunan Uyruklu kişilerin Türkiye'de bulunan malları üzerindeki mülkiyet ve mülkiyetten gayrı ayni haklara dair olarak temliki tasarrufların durdurulması amaçlanmış olup, sadece mülkiyeti geçiren işlemler geçici bir süre durdurulmuştur...' şeklinde ifade edilmiştir.

Hemen belirtilmelidir ki, 'temliki tasarruf' sözcüğü, hukukta kazandırıcı işlem, başka bir ifadeyle, mülkiyet geçiren işlem, yani taşınmazlarda tescil ve taşınırlarda teslim işlemini ifade eder; 'durdurma' sözcüğü de Türkçede 'şimdilik ve geçici bir süre için önlem alma' manasında kullanılır.

Şu hale göre, anılan Kanunun ve Kararnamenin amacı temliki tasarruflar dışındaki hukuksal işlemleri temelinden geçersiz kılmak değildir.

Öyleyse gerek satış vaadi gibi hayatta iken hüküm ifade eden borçlandırıcı işlemler gerekse mirasçı nasbı ve muayyen mal vasiyeti gibi tasarruflar birer borç doğurucu işlem olarak geçerlidirler ve hukuki sonuçlarını meydana getirirler.

Ne var ki, 1964 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi gereğince temliki tasarruflar durdurulmakla, borç doğuran bu hukuksal işlemlerin ifası ve yerine getirilmesi, yani taşınmazların satışı vaad edilen yahut mirasçı nasb edilen, vasiyet edilen adına tapuya tescili, talep edilemeyeceğinden; Kararname yürürlükte bulunduğu süre içinde adli ve idari makamlar bu işlemleri yapamayacaklarından, bu kararname yürürlükte olduğu sürece anılan işlemlerin gerçekleşmesi olanaklı değildir.

Dahası, bu Kararnamenin getirdiği önlemler geçici olduğu gibi; yine bu kararnameye dayanılarak verilen mahkeme kararı dahi geçici niteliktedir ve bir hakkın varlığını veya yokluğunu tesbit eden veya bir hakkı ihdas eden yahut ortadan kaldıran kesin hüküm niteliğinde değildir.

Nitekim, '...temliki tasarrufların durdurulması ile ilgili' 1964 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi, 3.2.1988 tarih, 88/12592 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlükten kaldırılmış; bu kararnameye ek olarak çıkarılan Bakanlar Kurulu' nun 23.3.1988 tarih,1998/12757 Sayılı kararnamesi ile de: 'Yürürlükten kaldırılmış bulunan 2.11.1964 tarih 6/3801 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi zamanında, ölüme bağlı tasarruf yolu ile lehlerine hak tesisi amaçlanan kişiler veya veraset yolu ile yasal mirasçılar adına tescil edilmemiş olan gayrimenkullerin anılan kişiler adına tesciline imkan sağlanması' kararlaştırılmış ve bu kararname 24.3.2008 gün ve 19764 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Böylece, siyasi organ artık bundan sonra 1964 tarihli Kararnamede öngörülen önlemlerin devamını gerekli görmemiş ve bu kararname sebebiyle gerçekleşemeyen tescil işlemine düzenlediği yeni bir Kararname ile açıkça olanak sağlamıştır.

Yukarıda ayrıntılı bir biçimde açıklanan nedenler karşısında, 1964 tarihli Kararname döneminde yapılan borçlandırıcı işlemlerin geçerliliğini koruduğu, kuşkusuzdur; tescil engeli de yeni bir Kararname ile açıkça ortadan kaldırılmıştır.

Bunun doğal sonucu olarak, o tarihe kadar durdurulmuş olan temliki tasarrufların icrasına, yani geçerli bir satış vaadi veya vasiyetnamenin ifasına herhangi bir hukuksal engel kalmamış; hatta yapılan yeni düzenleme ile de geçmişte yapılamayan tescil işleminin ilgilileri adına gerçekleştirilmesinin yolu açılmıştır.

Hal böyle olunca, kural olarak, talep üzerine yargı organlarınca, 'başkaca hukuksal bir engel mevcut olmadığı takdirde' tescile veya olayda olduğu gibi vasiyetnamenin tenfizine karar verilmesine yasal bir engel bulunmamaktadır.

Ancak, başkaca hukuksal bir engelin mevcut olduğunun tespiti halinde, tescil ve vasiyetnamenin tenfizi istemi bu engel de gözetilerek değerlendirilmeli ve sonucuna göre bir karar verilmelidir. Bu halde artık salt kararname değil başka bir yasal engel söz konusu olduğundan, sadece kararnamelerin değerlendirilmesiyle yetinilmesi olanaklı değildir.

...

Böylece, temliki tasarrufların yapılmasına engel teşkil eden Kararname ortadan kalkmakla; bu kararname zamanında ölüme bağlı tasarruf yolu ile lehlerine hak tesisi amaçlanan kişiler veya veraset yolu ile yasal mirasçılar adına tescil edilmemiş olan gayrimenkullerin anılan kişiler adına tescili de olanaklı hale gelmiştir.

Hemen belirtilmelidir ki, davaya konu taşınmazın tapuya tesciline dayanak alınan ve K. V.'nin mirasçılık belgesinin iptali ile Hazinenin mirasçılığını belirleyen veraset belgesi niteliğindeki karar; 1964 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesinin getirdiği geçici önlemlere dayalı olarak oluşturulmakla geçici niteliktedir ve bir hakkın varlığını veya yokluğunu tesbit eden veya bir hakkı ihdas eden yahut ortadan kaldıran kesin hüküm mahiyetinde de değildir.

O nedenle, kesin hüküm niteliği taşımayan veraset belgesi niteliğindeki karara dayanılarak kazanılan mirasçılık sıfatına bağlı olarak gerçekleştirilen Hazine adına tescil işlemi de, bu geçici önlemlerin kalkmasıyla, hukuki dayanağını yitirecektir.

Eş söyleyişle, aynı zamanda hazinenin mirasçılığının hukuksal dayanağı da ortadan kalkmakla, Hazinenin bu yolla kazandığı mirasçılığına dayanılarak Hazine adına yapılan tescil de dayanağını yitirmiştir.

...

Öte yandan, kök muris Türk vatandaşı ... nın mirasçıları arasında yabancı bulunması halinde ve bu olmasa bile ... mirasçısı vasiyet eden Yunan uyruklu K..'nın yabancı olduğunun belirgin olması karşısında; Türkiye'de bulunan taşınmazlar hakkında Türk Hukuku uygulanacağı (2675 s. Möhuk m. 22/1); yabancı uyruklu gerçek kişilerin karşılıklı olmak ve kanuni sınırlamalara uyulmak şartıyla Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde taşınmaz edinebilecekleri (2644 Sayılı Tapu Kanunu m. 35); kanuni miras yoluyla edinmede de aynı koşul ve sınırlamalar aranacağı gözetilerek; somut olay yönüyle Yunanistan ile Türkiye arasında kanuni miras yoluyla taşınmaz mülkiyeti edinmede, E.'dan sonraki tüm intikaller yönünden miras bırakanların ölüm tarihleri itibariyle, özellikle de K.'nın edinimde karşılıklılık bulunup bulunmadığının Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü vasıtasıyla Dışişleri Bakanlığı'ndan sorularak tespiti gerekmektedir.

..."

32. Yargıtay 14. Hukuk Dairesinin 31/10/2016 tarihli ve E.2016/5219, K.2016/8837 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"... Mirasçılık belgesi, mirasçıların murisle irs ilişkisini ve miras paylarını gösteren bir belgedir. Hukukumuzda mirasçılık belgesi verilmesi istemine ilişkin davaların kural olarak hasımsız olarak açılması ve çekişmesiz yargı yolu ile görülüp sonuçlandırılması gerekmekte ise de hukuki yarar bulunması koşulu ile bu tür davaların uyuşmazlık çıkaran kişiler hasım gösterilmek suretiyle hasımlı olarak açılması ve çekişmeli yargı yolu ile görülüp sonuçlandırılması da mümkün bulunmaktadır.

Yabancıların taşınmaz edinimi ve mirasçılığı Türk Hukukunda sıklıkla mevzuat değişikliklerine konu olmuş olup Cumhuriyet'ten önceki dönemde 1868 tarihine kadar Osmanlı Devletinde bir kısım istisnalar hariç yabancı gerçek kişilerin taşınmaz mal edinmelerine ilişkin bir hak tanınmamıştır. 08.06.1868 tarihinde kabul edilen 'Tebaa-i Ecnebiyenin Emlâke Mutasarrıf Olmaları Hakkında Kanun' (Safer Kanunu) ile buna dayalı imzalanan 09.06.1868 tarihli Protokol uyarınca Hicaz toprağı hariç Fransa, İsveç, Norveç, Belçika, İngiltere, Avusturya, Danimarka, Prusya, İspanya, Yunanistan, Rusya, İtalya, Felemenk, ABD, Portekiz, İran ve Romanya vatandaşlarının Osmanlı tebasıyla eşit durumda bulundukları kabul edilmiş ve bu durum kapitülasyonların kaldırılması hakkındaki kanunun yürürlüğe girdiği 1914 yılına kadar devam etmiştir. 24.07.1923 tarihinde imzalanan Lozan Antlaşması ile yabancıların taşınmaz edinmelerinde karşılıklılık

aranacağı hükme bağlanmıştır. 22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 35. maddesinde sınırlamaya ilişkin diğer kanuni hükümler saklı kalmak üzere ve karşılıklı olmak şartıyla yabancı gerçek kişilere Türkiye'de taşınmaz edinme ve miras hakkı tanınmıştır. 6302 sayılı yasa ile Tapu Kanununun 35. maddesinde değişiklik yapılarak yabancı uyruklu gerçek kişilerin edindikleri taşınmazlar ile bağımsız ve sürekli nitelikteki sınırlı ayni hakların toplam alanının özel mülkiyete konu ilçe yüzölçümünün yüzde onunu ve kişi başına ülke genelinde otuz hektarı geçemeyeceği belirtilmiştir.

Türk Medeni Kanununun 598. maddesine göre başvurusu üzerine yasal mirasçı oldukları belirlenenlere sulh mahkemesince veya noterlikçe mirasçılık sıfatlarını gösteren bir belge verilir. 4722 sayılı Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 17. maddesine göre mirasçılık ve mirasın geçişi murisin ölümü tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre belirlenir.

Somut olayda, mahkemece murisin ölüm tarihinde (mirasın intikal tarihinde) Türkiye ile Yunanistan arasında taşınmazların miras yoluyla intikaline ilişkin olarak karşılıklılık mevcut olup olmadığı konusunda Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü aracılığıyla Dış İşleri Bakanlığı'ndan sorularak gelecek yazı cevabına göre dosyadaki diğer deliller de birlikte değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve araştırmayla yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir..."

B. Uluslararası Hukuk

33. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (Sözleşme) ek 1 No.lu Protokol'ün "*Mülkiyetin korunması*" kenar başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez."

34. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) *Apostolidi ve diğerleri/Türkiye* (B. No: 45628/99, 27/3/2007) kararına konu olayda Yunan asıllı Türk vatandaşı olan murisin ölümüyle terekesindeki taşınmaz mirasçı bırakmadan vefat ettiği gerekçesiyle bir vakıf adına tapuya tescil edilmiştir. Başvurucuların mirasçılık belgesi verilmesi talebi kabul edilerek taşınmazın başvurucular adına tescili sağlanmış ancak Dışişleri Bakanlığı ile Bakanlığın görüşlerine istinaden iki ülke arasında karşılıklılık bulunmadığı gerekçesiyle başvurucuların miras yoluyla taşınmaz edinemeyeceklerine karar verilmiştir (*Apostolidi ve diğerleri/Türkiye,* §§ 6-46). AİHM öncelikle mülkün varlığını incelemiş ve başvurucular adına tescilin yapıldığına, ayrıca mirasçılık belgesi verilen dönem için başvurucuların kayıt malikinin mirasçısı olduğuna dikkat çekerek mülkün mevcut olduğu sonucuna varmıştır (*Apostolidi ve diğerleri/Türkiye,* § 68). AİHM ayrıca mirasçılık belgesinin iptal edilmesinin mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğini kabul ederek müdahalenin genel kural çerçevesinde incelenmesi gerektiğini belirtmiştir (*Apostolidi ve diğerleri/Türkiye,* § 69). AİHM murisin vefat ettiği tarihte ve yargılama sırasında miras yoluyla taşınmaz edinilmesine yönelik bir kısıtlamanın mevcut olmadığına vurgu yapmıştır. Bu bağlamda Bakanlığın Mahkemeye gönderdiği yazıya göre Yunanistan'da miras yoluyla mal edinmeye yönelik herhangi bir

engelin olmadığı, aksine raporda miras yoluyla mal edinen Türk uyruklu vatandaşlardan söz edildiği ifade edilmiştir. Buna ek olarak Bakanlar Kurulunun 3/2/1988 tarihli kararı ile mal edinimini sınırlandıran, önceki 2/11/1964 tarihli kararın kaldırıldığı açıklanmıştır. AİHM ayrıca 2644 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle yapılan, karşılıklılık olmasa dahi miras hakkı tanıyan kanun değişikliğine de dikkati çekmiştir. AİHM sonuç olarak miras yoluyla taşınmaz edinimine ilişkin olarak Yunanistan'da Türk uyruklu vatandaşlara karşılıklılık ilkesinin uygulandığının ortaya konulamadığı gözönüne alınarak 2644 sayılı Kanun'un 35. maddesinin yeterince öngörülebilir biçimde uygulanmadığı gerekçesiyle kanunilik ölçütü yönünden mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (*Apostolidi ve diğerleri/Türkiye,* §§ 70-78).

35. *Nacaryan ve Deryan/Türkiye* (B. No: 19558/02-27904/02, 8/1/2008) kararına konu olayda, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı murisin 2000 yılında ölmesinin ardından başvurucular mirasçılık belgesi talebinde bulunmuşlar, Hazine de murisin tek kanuni mirasçısının kendisi olduğu iddiasıyla talepte bulunmuştur. Birleştirilerek görülen davada Bakanlıktan karşılıklılık hususunda görüş istenmiş ve yapılan yargılama neticesinde asliye hukuk mahkemesi taşınmazlar yönünden Yunanistan ile Türkiye arasında karşılıklılık ilkesinin gereğinin yerine getirilmemiş olduğunu belirterek başvurucuların mirasçılık sıfatını tanımamıştır (*Nacaryan ve Deryan/Türkiye,* §§ 6-16).

36. AİHM başvurucuların iddialarının aksine murisin ölümüyle doğrudan veraset hakkı iktisap edemediklerini zira 2644 sayılı Kanun'un 35. maddesine göre ilgili dönemde yabancıların veraset yoluyla mülk edinebilmeleri için karşılıklılık koşuluna tabi tutulduklarını belirtmiştir. AİHM Türk hukukuna göre murisin mallarının hiçbir zaman başvuruculara intikal de ettirilmediğini ifade ederek başvurucuların mevcut bir mülkleri olmadığını tespit etmiştir. Bununla birlikte somut olayda Türk hukukunda karşılıklılık ilkesinin başvurucular yönünden etkilerinin Sözleşme bağlamında incelenmesi gerektiğini vurgulayan AİHM, Yunan Hükûmetinin sunduğu belgelere göre Türk vatandaşlarının 1990 tarihli Kanun ile getirilen kısıtlamaya konu bölgede bulunan taşınmazları miras yoluyla edinebildiğini belirtmiştir. AİHM olayın meydana geldiği tarih itibarıyla karşılıklılık ilkesi çerçevesinde yabancıların taşınmaz edinebildiklerini, murisin öldüğü tarihte yürürlükte olan 3/2/1988 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile de 1964 yılında çıkarılan taşınmaz edinimini sınırlandıran kararın kaldırılmış olduğunu açıklamıştır. AİHM, muris ile aralarında bir nesep bağı olduğu açıkça ortaya konulan başvurucuların taşınır mallarda olduğu gibi taşınmazlar yönünden de mirasçı sıfatlarının tanınması için gerekli bütün koşulların sağlandığını belirterek murisin taşınmazlarının mülkiyetini edinme yönünde başvurucuların meşru bir beklentileri olduğunu kabul etmiştir (*Nacaryan ve Deryan/Türkiye,* §§ 44-56).

37. AİHM başvurucuların taşınmazlar üzerinde mirasçı sıfatlarının tanınmamasının mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğini ifade etmiş ve müdahaleyi birinci kural çerçevesinde incelemiştir (*Nacaryan ve Deryan/Türkiye,* § 57). AİHM sonuç olarak *Apostolidi ve diğerleri/Türkiye* kararına atıfla 2644 sayılı Kanun'un 35. maddesinin yeterince öngörülebilir biçimde uygulanmadığı gerekçesiyle kanunilik ölçütü yönünden mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (*Nacaryan ve Deryan/Türkiye,* §§ 58-60).

38. AİHM, Yunan uyruklu tapu kayıt maliklerince satışa konu edilen bir taşınmazın tapu kaydının murisin ölümüyle mirasının Hazineye intikal ettiği gerekçesiyle iptal edilmesinin şikâyet edildiği *Günaydın Turizm ve İnşaat Ticaret A.Ş./Türkiye* (B. No: 71831/01, 2/6/2009) kararında da benzer bir gerekçeyle kanunilik ölçütü yönünden mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

39. Mahkemenin 8/5/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

40. Başvurucu uyuşmazlık konusu taşınmazın tapuda Frenike ve Tadaş Maditinos adına kayıtlı olduğunu, kayıt maliklerinden Tadaş Maditinos'un 1996 yılında öldüğünü ve bu tarih itibarıyla adı geçenin mirası yönünden mirasçılık hakkının bulunduğunu belirtmiştir. Başvurucu buna rağmen mirasçılık belgesi verilmesi talebinin reddedilerek söz konusu taşınmaz yönünden Hazine adına mirasçılık belgesi verildiğinden yakınmıştır. Başvurucu konu hakkındaki AİHM kararlarına atıf yaparak mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

41. Bakanlık görüşünde, AİHM'in benzer başvurulardaki kararlarına ve konu ile ilgili Yargıtay içtihadına yer verilerek takdirin Anayasa Mahkemesine ait olduğu bildirilmiştir.

B. Değerlendirme

42. Anayasa'nın iddianın değerlendirilmesinde esas alınacak *"Mülkiyet hakkı"* kenar başlıklı 35. maddesi şöyledir:

> *"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.*
>
> *Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.*
>
> *Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."*

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

43. Anayasa ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un geçici 1. maddesinin (8) numaralı fıkrası uyarınca Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başlangıcı 23/9/2012 tarihi olup Anayasa Mahkemesi ancak bu tarihten sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan bireysel başvuruları inceleyebilecektir. Bu açık düzenlemeler karşısında anılan tarihten önce kesinleşmiş nihai işlem ve kararları da içerecek şekilde yetki kapsamının genişletilmesi mümkün değildir. Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisiyle ilgili bu düzenlemelerin kamu düzenine ilişkin olması nedeniyle bireysel başvurunun tüm aşamalarında resen dikkate alınması gerekir (*Ahmet Melih Acar*, B. No: 2012/329, 12/2/2013, § 15; *G.S.*, B. No: 2012/832, 12/2/2013, § 14).

44. Anayasa Mahkemesi ayrıca mülkiyetten yoksun bırakma şeklindeki mülkiyet hakkına yapılan müdahalelerin kural olarak anlık eylemler olup sürekli bir müdahale oluşturmadığını belirtmiştir (*Agavni Mari Hazaryan ve diğerleri*, B. No: 2014/4715, 15/6/2016, § 114). Bununla birlikte Anayasa Mahkemesi, zaman bakımından yetki içinde sonuçlanmış olmak kaydıyla kamu makamlarınca müdahalenin incelenerek esası hakkında bir karar verilmesi veya müdahaleyle ilgili tanınan tazminat ve benzeri bir yolun mevcut olması durumlarını da dikkate alarak değerlendirme yapacaktır (*Varvara Arnavut*, B. No: 2014/7538, 13/9/2017, § 48; *Agavni Mari Hazaryan ve diğerleri*, §§ 111-120).

45. Somut olayda başvurucunun mirasçılık belgesi talebi Mahkemece 9/6/1997 tarihinde kabul edilmiş ancak Hazine tarafından 27/10/1997 tarihinde açılan dava sonucu Mahkeme mirasçılık belgesini 28/12/2001 tarihinde iptal etmiştir. Bu karar Yargıtayca onanmış ve karar düzeltme talebinin reddedildiği 14/11/2002 tarihinde kesinleşmiştir. Bununla birlikte başvurucu 12/4/2013 tarihinde bu defa Hazinenin mirasçılık belgesinin iptali istemiyle dava açmış, Mahkeme ise bu davayı esastan inceleyerek ülkeler arası karşılıklılık ilkesini gerekçe göstermek suretiyle davanın reddine karar vermiştir. Başvurucunun temyiz ettiği karar ise Yargıtayca 9/3/2016 tarihinde onanmıştır. Dolayısıyla ilgili davaların ve bu davalarda verilen kararların niteliği ile derece mahkemelerinin kararlarındaki gerekçeler dikkate alındığında başvuruya konu uyuşmazlık sürecinin nihai olarak Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisi içinde sonuçlandığı değerlendirilmiştir.

46. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Mülkün Varlığı

47. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden şikâyet eden bir kimse, önce böyle bir hakkının var olduğunu kanıtlamak zorundadır (*Mustafa Ateşoğlu ve diğerleri,* B. No: 2013/1178, 5/11/2015, §§ 49-54). Bu nedenle öncelikle başvurucunun Anayasa'nın 35. maddesi uyarınca korunmayı gerektiren mülkiyete ilişkin bir menfaati olup olmadığı noktasındaki hukuki durumunun değerlendirilmesi gerekir (*Cemile Ünlü,* B. No: 2013/382, 16/4/2013, § 26; *İhsan Vurucuoğlu,* B. No: 2013/539, 16/5/2013, § 31). Anayasa'nın 35. maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20).

48. Somut olayda uyuşmazlık konusu taşınmazın mülkiyet hakkı kapsamına giren önemli bir mal varlığı değeri ifade ettiği açıktır. Bu taşınmazın ayrı ayrı 1/12 payları Frenike ve Tanaş Maditinos adına kayıtlı iken kayıt maliklerinden Frenike Maditinos 31/7/1978 tarihinde, Tanaş Maditinos ise 21/10/1996 tarihinde ölmüştür. Beyoğlu 1. Sulh Hukuk Mahkemesi 17/3/1998 tarihinde Frenike Maditinos'un mirasının Hazineye intikal ettiğine karar vermiş, başvurucunun itirazını da 14/6/2000 tarihinde reddetmiştir. Beyoğlu 4. Sulh Hukuk Mahkemesi de 9/6/1997 tarihinde başvurucunun mirasçılık talebini taşınmazlar yönünden koşullu olarak kabul etmiş ancak Hazinenin talebiyle bu mirasçılık belgesi 28/12/2001 tarihinde iptal edilmiştir. Başvurucu ise bireysel başvuru öncesinde 28/12/2011 tarihli bu karar ile Hazineye verilen mirasçılık belgesinin iptali istemiyle İstanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinde dava açmıştır. Davanın reddi kararının kesinleşmesi üzerine başvurucu mülkiyet hakkının ihlal edildiğini öne sürmüştür.

49. Dolayısıyla bu bireysel başvuru, uyuşmazlık konusu taşınmazın Tanaş Maditinos adına kayıtlı olan 1/12 pay yönünden kayıt malikinin ölümüyle başvurucuya verilen mirasçılık belgesinin iptal edilerek Hazine adına mirasçılık belgesi verilmesine ilişkindir. Başvurunun miras bırakanın terekesine yönelik olduğu açık olduğundan mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği tartışmasızdır.

50. Somut olay bakımından murisin ölümüyle 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 705. maddesine göre mirasın doğrudan başvurucuya intikal ettiği söylenemez. Zira 2644 sayılı Kanun'un miras bırakanın ölümü tarihi itibarıyla yürürlükte olan 35. maddesine göre karşılıklılık koşulunun da gerçekleşmesi gerekir. Ancak başvurucuya, anılan kayıt malikinin mirası ile ilgili olarak taşınmazlar yönünden de iptal edilinceye kadar mirasçılık belgesi verilmiş olduğu dikkate alınmalıdır.

51. Diğer taraftan başvurucunun söz konusu taşınmazın mülkiyetini edinme yönünde meşru bir beklentisinin olup olmadığı da tartışılmalıdır. Taşınmazın paydaşlarından biri olup 1996 yılında ölen Tanaş Maditinos'un kardeşinin oğlu olan başvurucunun miras hükümlerine göre mirasçı olarak kabul edilebilecek bir soy bağı ilişkisinin mevcut olduğu ortadadır. Bununla birlikte derece mahkemelerince somut olayda ülkeler arası karşılıklılık ilişkisinin bulunmadığı gerekçesiyle başvurucunun mirasçılık belgesi iptal edilerek Hazineye mirasçılık belgesi verilmiştir. Diğer bir deyişle ülkeler arasında karşılıklılık ilişkisinin bulunması hâlinde başvurucunun miras bırakanın tek mirasçısı olarak kabul edilebileceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla karşılıklılığın olup olmadığı ile ilgili tartışma müdahalenin haklılığı kapsamında yapılmak üzere somut olayda miras bırakan ile başvurucu arasında mirasçı olarak kabul edilmesini gerektirir bir soy bağı ilişkisinin mevcut olduğu açık olduğuna göre başvurucunun uyuşmazlık konusu taşınmazın mülkiyetini edinme yönünde meşru bir beklentisinin olduğu kabul edilmelidir. Üstelik iptal edilinceye kadar geçerli olmak üzere başvurucuya mirasçılık belgesi verildiği gözetildiğinde başvurucunun Anayasa'nın 35. maddesi anlamında mülkiyet hakkı kapsamında korunmaya değer bir menfaatinin olduğu sonucuna varılmıştır.

b. Müdahalenin Varlığı ve Türü

52. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkı kişiye -başkasının hakkına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla- sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma ve ondan tasarruf etme, onun ürünlerinden yararlanma olanağı verir (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri,* B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 32). Dolayısıyla malikin mülkünü kullanma, mülkün semerelerinden yararlanma ve mülkü üzerinde tasarruf etme yetkilerinden herhangi birinin sınırlanması mülkiyet hakkına müdahale teşkil eder (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan,* B. No: 2014/1546, 2/2/2017, § 53).

53. Anayasa'nın 35. maddesi ile mülkiyet hakkına temas eden diğer hükümleri birlikte değerlendirildiğinde Anayasa'nın mülkiyet hakkına müdahaleyle ilgili üç kural ihtiva ettiği görülmektedir. Buna göre Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmek suretiyle *mülkten barışçıl yararlanma hakkına* yer verilmiş; ikinci fıkrasında da mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahalenin çerçevesi belirlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında, genel olarak mülkiyet hakkının hangi koşullarda sınırlanabileceği belirlenerek aynı zamanda *mülkten yoksun bırakmanın* şartlarının genel çerçevesi de çizilmiştir. Maddenin son fıkrasında ise mülkiyet hakkının kullanımının toplum yararına aykırı olamayacağı kurala bağlanmak suretiyle *devletin mülkiyetin kullanımını kontrol etmesine ve düzenlemesine* imkân sağlanmıştır. Anayasa'nın diğer bazı maddelerinde de devlet tarafından mülkiyetin kontrolüne imkân tanıyan özel hükümlere yer verilmiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin düzenlenmesi, mülkiyet hakkına müdahalenin özel biçimleridir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan,* §§ 55-58).

54. Başvuru konusu olayda başvurucuya uyuşmazlık konusu tereke yönünden verilen mirasçılık belgesinin iptal edilerek miras bırakan Tanaş Maditinos'un mirasçısının Hazine olarak tespit edilmesi, miras bırakandan intikal eden taşınmazın Hazine adına tescili sonucunu doğurmaktadır. Dolayısıyla başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan bir müdahalenin mevcut olduğu kuşkusuzdur. Diğer taraftan niteliği ve amacı gözetildiğinde müdahalenin *mülkiyetten barışçıl yararlanmaya* ilişkin genel kural çerçevesinde incelenmesi uygun görülmüştür.

c. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

55. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

> *"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."*

56. Anayasa'nın 35. maddesinde mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş, bu hakkın kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabileceği öngörülmüştür. Mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan,* § 62).

i. Genel İlkeler

57. Anayasa'nın 35. maddesinin ikinci fıkrasında mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği belirtilmek suretiyle mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerin kanunda öngörülmesi gereği ifade edilmiştir. Öte yandan temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde de *hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceği* temel bir ilke olarak benimsenmiştir. Buna göre mülkiyet hakkına yapılan müdahalelerde dikkate alınacak öncelikli ölçüt, müdahalenin kanuna dayalı olmasıdır. Bu ölçütün sağlanmadığı tespit edildiğinde diğer ölçütler bakımından inceleme yapılmaksızın mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varılacaktır (*Ford Motor Company,* B. No: 2014/13518, 26/10/2017, § 49).

58. Hak ve özgürlüklerin, bunlara yapılacak müdahalelerin ve sınırlandırmaların kanunla düzenlenmesi bu haklara ve özgürlüklere keyfî müdahaleyi engelleyen ve hukuk güvenliğini sağlayan demokratik hukuk devletinin en önemli unsurlarından biridir (*Tahsin Erdoğan,* B. No: 2012/1246, 6/2/2014, § 60). Kanunun varlığı kadar kanun metninin ve uygulamasının da bireylerin davranışlarının sonucunu öngörebileceği kadar hukuki belirlilik taşıması gerekir. Bir diğer ifadeyle kanunun kalitesi de kanunilik koşulunun sağlanıp sağlanmadığının tespitinde önem arz etmektedir (*Necmiye Çiftçi ve diğerleri,* B. No: 2013/1301, 30/12/2014, § 55). Müdahalenin kanuna dayalı olması, müdahaleye ilişkin yeterince erişilebilir ve öngörülebilir kuralların bulunmasını gerektirmektedir (*Türkiye İş Bankası A.Ş.* [GK], B. No: 2014/6192, 12/11/2014, § 44).

59. Hukuki güvenlik ile belirlilik ilkeleri, hukuk devletinin ön koşullarındandır. Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2013/39, K.2013/65, 22/5/2013; AYM, E.2014/183, K.2015/122, 30/12/2015, § 5). Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir (AYM, E.2013/39, K.2013/65, 22/5/2013; AYM, E.2010/80, K.2011/178, 29/12/2011).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

60. Öncelikle 1062 sayılı Kanun uyarınca çıkarılmış olan 2/11/1964 tarihli Kararname ile karşılıklılık esasına göre Yunan uyruklu kişilerin Türkiye'deki taşınmazları üzerinde mülkiyete dair temliki tasarruflarının durdurulmasına karar verilmekle birlikte Bakanlar Kurulunca 3/2/1988 tarihinde bu Kararname yürürlükten kaldırılmıştır. Yargıtay kararlarında da değinildiği üzere Yunan Hükûmetinin her çeşit tedbir ve muamelelerine karşılık olmak üzere düzenlenen bu Kararnameyle elkoyma amaçlı olmayıp sadece Yunan uyruklu kişilerin Türkiye'deki taşınmazları üzerindeki temliki tasarruflarının geçici olarak durdurulmasını amaçlanmıştır. Buna göre somut olayda 21/10/1996 tarihinde ölen miras bırakanın bu tarih itibarıyla Yunan uyrukluların Türkiye'deki taşınmazlar yönünden temliki tasarruflarını geçici olarak kısıtlayan söz konusu Kararname'nin yürürlükte olmadığı ise açıktır. Kaldı ki Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kaldırılan söz konusu Kararname'nin amacının temliki tasarruflar dışındaki hukuksal işlemleri temelinden geçersiz kılmak olmadığı gibi bu Kararname'ye dayanılarak verilen mahkeme kararının dahi geçici nitelikte olduğunu, bir hakkın varlığını veya yokluğunu tespit eden ya da bir hakkı ihdas eden yahut ortadan kaldıran kesin hüküm niteliğinde olmadığını kabul etmiştir (bkz. § 31).

61. Diğer taraftan somut olayda derece mahkemeleri Yunanistan ile karşılıklılık bulunmadığı gerekçesiyle başvurucunun miras bırakanın taşınmazı yönünden mirasçısı olamayacağına karar vermiştir. Derece mahkemeleri bu sonuca varırken Genel Müdürlüğün ülkeler arasındaki karşılıklılığa ilişkin yazılarına dayanmıştır. Ancak söz konusu yazılar incelendiğinde murisin vefat ettiği tarihte veya yargılama sırasında Yunanistan'da Türk uyrukluların -çeşitli kısıtlamaların söz konusu olduğu bölgeler de dâhil olmak üzere- miras yoluyla mal edinemediklerine dair herhangi bir tespitin bulunmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Bu yazılara göre Yunanistan'da ülkenin %55'ini kapsayan çeşitli bölgelerde alım ve satım gibi hukuki işlemler için izin koşulu getirilmiş olmakla birlikte bu iznin miras yoluyla mal edinimini de kapsadığına dair somut bir bilgiye yer verilmemiştir. Nitekim AİHM *Nacaryan ve Deryan/Türkiye* ile *Apostolidi ve diğerleri/Türkiye* kararlarında, Bakanlığın ve Dışişleri Bakanlığının yazılarında buna dair bir bilgiye yer verilmediğine işaret ederek bunun aksine Yunanistan'da Türk vatandaşlarının 1990 tarihli Kanun ile getirilen kısıtlamaya konu bölgede bulunan taşınmazları miras yoluyla edinebildiği yönünde belgeler bulunduğunu belirtmiştir (bkz. §§ 34-37).

62. Ayrıca 2644 sayılı Kanun'un 35. maddesinde 29/12/2005 ve 3/5/2012 tarihlerinde yapılan kanuni düzenlemeler ile miras yoluyla mal edinimde karşılıklılık esasının kaldırıldığına da dikkat çekilmelidir. Buna göre miras yoluyla edinilen taşınmazların ve sınırlı ayni hakların bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen koşullara uygun edinilmediğinin tespiti hâlinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilecek, bir yılı geçmeyen

süre içinde maliki tarafından tasfiye edilmediği takdirde tasfiye edilerek bedele çevrilmesi ve bedelinin hak sahibine ödenmesi öngörülmüştür.

63. Sonuç olarak somut olay bağlamında derece mahkemelerinin olay tarihi itibarıyla yürürlükte olan kanun hükümleri çerçevesinde karşılıklılık ilkesi yönünden Yunanistan'da Türk vatandaşlarının miras yoluyla mal edinemedikleri yönünde açık bir tespit olmamasına rağmen mirasçılık belgesinin iptal edilmesinin kanuni dayanağını makul ve yeterli bir gerekçe ile ortaya koyamadıkları anlaşılmaktadır. Bu durumda 2644 sayılı Kanun'un 35. maddesinin somut olayda yeterince öngörülebilir biçimde uygulanmadığı dikkate alındığında başvurucunun mirasçılığının tanınmaması suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin öngörülebilir bir kanuni dayanağının bulunmadığı değerlendirilmiştir. Varılan sonuca göre müdahalenin meşru bir amacının veya ölçülü olup olmadığının değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

64. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

65. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

> *"(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...*
>
> *(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."*

66. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hak ve hürriyetin ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin, yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle devam eden ihlalin durdurulması, ihlale konu kararın veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, § 55).

67. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilmeden önce ihlalin kaynağının belirlenmesi gerekir. Buna göre ihlal; idari eylem ve işlemler, yargısal işlemler veya yasama işlemlerinden kaynaklanabilir. İhlalin kaynağının belirlenmesi uygun giderim yolunun belirlenebilmesi bakımından önem taşımaktadır (*Mehmet Doğan,* § 57).

68. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı durumlarda 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1)

numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca kural olarak ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmedilir (*Mehmet Doğan,* § 58).

69. Buna göre Anayasa Mahkemesince ihlalin tespit edildiği hâllerde yargılamanın yenilenmesinin gerekliliği hususundaki takdir derece mahkemelerine değil ihlalin varlığını tespit eden Anayasa Mahkemesine bırakılmıştır. Derece mahkemeleri ise Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirttiği doğrultuda ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yapmakla yükümlüdür (*Mehmet Doğan,* § 59).

70. Başvurucu, ihlale son verilmesi ve maddi tazminat taleplerinde bulunmuştur.

71. Anayasa Mahkemesi başvurucunun uyuşmazlık konusu taşınmaz yönünden yargı makamlarınca mirasçılık hakkının tanınmaması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla somut başvuruda ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

72. Bu durumda mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Buna göre yapılacak yeniden yargılama ise 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda derece mahkemelerince yapılması gereken iş, öncelikle ihlale yol açan mahkeme kararının ortadan kaldırılması ve nihayet ihlal sonucuna uygun olarak yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere İstanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

73. Başvurucunun mülkiyetten yoksun kaldığı döneme ilişkin olarak maddi tazminat istemi yönünden ibraz ettiği tek belge taşınmazın güncel kira bedelini yaklaşık olarak gösteren, gerekçesi olmayan ve bilimsel herhangi bir veri de içermeyen, bir emlak şirketi tarafından düzenlenmiş rapordur. Dolayısıyla başvurucu bu yönden maddi tazminata karar verilebilmesi için yeterli olabilecek somut zararı gösterir bir belge veya rapor sunamamıştır. Taşınmazın mülkiyet bedelinin maddi tazminat olarak ödenmesi yönünden ise yeniden yargılama yapılmasına karar verilmesi yeterli bir giderim oluşturduğundan başvurucunun tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

74. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 226,90 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.701,90 TL tutarındaki yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere İstanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesine (E.2013/297, K.2014/488) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucunun tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. 226,90 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.701,90 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 8/5/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN	Burhan ÜSTÜN	Hicabi DURSUN

Üye	Üye
Kadir ÖZKAYA	Yusuf Şevki HAKYEMEZ